

UCHWAŁA NR 147/XXVI/21

RADY GMINY CIEPŁOWODY

z dnia 25 stycznia 2021 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

Na podstawie art.18, ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r.,poz.713 z późn zm.) , art. 6 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) Rada Gminy w Ciepłowodach uchwala co następuje:

§ 1.Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Damian Cieślik

UZASADNIENIE

Zgodnie z Art. 6 ust. 2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Do kompetencji Rady Gminy Ciepłowody należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Załącznik do Projektu Uchwały Nr 147/XXVI/21
Rady Gminy Ciepłowody
z dnia 25 stycznia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021-2025 DLA GMINY CIEPŁOWODY**

SPIS TREŚCI :

I	PODSTAWA PRAWNA.....	03
II	WPROWADZENIE.....	03
III	CELE PROGRAMU.....	04
IV	DIAGNOZA	05
V	ANALIZA SWOT.....	05
VI	ZADANIA PROGRAMU	07
VII	ADRESACI PROGRAMU	08
VIII	FINANSOWANIE PROGRAMU.....	09
IX	MONITORING I EWALUACJA.....	09

I. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar dla Ciepłowody na lata 2021– 2025 został opracowany i będzie realizowany w oparciu o:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.),
- ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.),

II. WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie, w rozumieniu art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (dalej u.p.p.r.), to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające ich na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Kluczową rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odgrywa gmina. Jej obowiązkiem jest w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach tego obowiązku do gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Ważnym zadaniem gminy w tym zakresie jest również udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, zwłaszcza poprzez zapewnienie im miejsc w ośrodkach wsparcia oraz prowadzenie różnego rodzaju poradnictwa i podejmowanie działań interwencyjnych. Nie mniej istotnym zadaniem gminy jest także współpraca z innymi podmiotami na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W art. 9 ust. 1 u.p.p.r. ustawodawca wprowadził zobowiązanie wszystkie jednostki samorządu terytorialnego do współdziałania z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi, tylko gminie jednak przekazuje kompetencje do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 u.p.p.r.).

Skład tego zespołu (przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi, a fakultatywnie – prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie) oraz jego zadania (polegające na integrowaniu i koordynowaniu działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie) zdają się wskazywać, że to właśnie na poziomie podstawowej jednostki samorządu terytorialnego ustawodawca dostrzega największą potrzebę nawiązywania współpracy w zakresie zarówno udzielania

pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc, jak i podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

W Gminie Ciepłowody powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego przez Wójta Gminy Ciepłowody nastąpiło zgodnie z Uchwałą Nr 98/XXI/16 Rady Gminy w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach oraz warunków jego funkcjonowania z dnia 07 lipca 2016 r.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- służby zdrowia,
- policji,
- oświaty,
- organizacji pozarządowej,
- kurator sądowy.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań w/w, podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

III. CELE PROGRAMU

Celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska. Osiągnięcie tego celu zakłada zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Celem głównym programu jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej gminy Ciepłowody na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Cele szczegółowe programu to :

- zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie,

- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy i zwiększenie dostępności pomocy,

IV. DIAGNOZA

Na terenie gminy Ciepłowody przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami, niejednokrotnie powiązana jest z niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, a także małą świadomością społeczną.

Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety i dzieci rzadziej mężczyźni.

W stosunku do dzieci przemoc stosują oboje rodzice. Bardzo często sprawcami przemocy są osoby pod wpływem alkoholu.

Sytuacja ofiar przemocy w rodzinie jest bardzo trudna, problem jest wielowątkowy często zależność materialna komplikuje sytuację.

Osoby wobec których stosowana jest przemoc, osoby w sytuacji kryzysu-traumatycznych przeżyć, nagłych wydarzeń losowych, choroby mogą uzyskać pomoc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Nadzieja” w Bardzie.

V. ANALIZA SWOT

SŁABE STRONY :

- Brak grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.
- Brak mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy w rodzinie.
- Ukryta przemoc domowa.
- Słaba współpraca osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.
- Bierność świadków przemocy w rodzinie.
- Brak organizacji pozarządowych działających w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Niska świadomość społeczna na temat zagrożeń związanych z przemocą.

MOCNE STRONY :

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ciepłowody na lata 2019 – 2034.
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Działalność Punktu Konsultacyjnego.
- Gminny Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi.
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.
- Programy profilaktyczne i wychowawcze przeciwdziałające przemocy w szkołach.
- Spotkania, pogadanki ze specjalistami w szkołach, przedszkolu.
- Funkcjonowanie świetlic środowiskowych na terenie gminy.

ZAGROŻENIA :

- Niskie nakłady finansowe na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- Problemy z uzależnieniem członków rodzin (alkohol, narkotyki, hazard, itp.).
- Bezradność ofiar przemocy.
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- Uzależnienie od pomocy instytucjonalnej.
- Społeczne mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie.

SZANSE :

- Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie.
- Realizacja programów/projektów aktywizujących dla społeczeństwa.
- Możliwość pozyskania środków finansowych z unijnych funduszy strukturalnych, z programów PARPA, MPiPS.
- Rozwój systemu informacji z zakresu profilaktyki i wsparcia rodziny.
- Rozwinięcie systemu współpracy pomiędzy instytucjami.
- Alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

-Oferty szkoleniowe dla kadr pomocy społecznej, wymiaru sprawiedliwości, policji, służby zdrowia, placówek oświatowych z zakresu przeciwdziałania i reagowania na przemoc.

VI. ZADANIA PROGRAMU

I Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy dot. celu zmniejszenie zjawiska :

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
2. Rozpoznawanie i reagowania na sytuacje przemocy.
3. Działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie.
4. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym przemocą .
6. Wypracowanie interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii działania.
7. Inicjowanie działań w stosunku do sprawców przemocy, w tym do udziału w programie korekcyjno -edukacyjnym.
8. Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie.
9. Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których występuje przemoc.

II Realizacja programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie dot. celu zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy i zwiększenie dostępności pomocy :

1. Kierowanie ofiar przemocy do specjalistów: prawnika, psychologa, terapeuty ds. uzależnień.
2. Udzielanie pomocy dzieciom doświadczającym przemocy.
3. Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje przemoc.
4. Współpraca z instytucjami prowadzącymi domy samotnej matki, z noclegowniami, schroniskami oraz ze specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
5. Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy.

III Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc dot. celu zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc :

1. Kierowanie sprawców przemocy do specjalistów.
2. Wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania.
3. Praca socjalna z osobami stosującymi przemoc.
4. Występowanie z zawiadomieniem do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

IV Dostarczanie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie mieszkańcom Ciepłowod dot. celu: zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie:

1. Gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom zagrożonym i dotkniętym problemem przemocy.
2. Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Rozpowszechnianie problematyki przemocy w rodzinie poprzez zajęcia informacyjno - edukacyjne w szkołach prowadzone zarówno dla rodziców jak i dzieci.
4. Zwiększenie wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy.

VII. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy

w Rodzinie są:

- ofiary przemocy
- rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci
- dzieci i młodzież
- osoby starsze
- rodziny dotknięte przemocą
- sprawcy przemocy
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami dotkniętymi przemocą

- społeczność lokalna: mieszkańcy gminy Ciepłowody.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy Ciepłowody .

Zakłada się możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie z budżetu państwa, z programów PARPA, MPiPS oraz z unijnych funduszy strukturalnych.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ciepłowody będzie realizowany w latach 2021 – 2025. Monitoring zapisów programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach (głównego realizatora Programu). Od podmiotów zaangażowanych w realizację Programu będą systematycznie zbierane informacje określone jako wskaźniki realizacji zadania i osiągania zakładanego rezultatu. Zgromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązywać problemy w trakcie realizacji Programu. Z realizacji zadań programowych opracowywane będą roczne sprawozdania, które Ośrodek Pomocy Społecznej będzie przedkładał Radzie Gminy Ciepłowody do dnia 31 marca roku następnego za poprzedni rok kalendarzowy.

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców gminy Ciepłowody, zgodnie z przyjętymi procedurami, ponadto stała współpraca uczestników Programu i monitoring działań.